

## Gynekologi - Infertilitetsutredningsmappe

D51359

Utgave:  
1.02

Gjelder fra:  
26.11.2025

Side 1 av 3

### Innhold i mappen

- Informasjon om utredning av ufrivillig barnløshet
- Barneomsorgsattest
- Blodprøverekvisisjoner
- Rekvisisjon for sædundersøkelse
- Samtykkeskjema

## Utredning av infertilitet (ufrivillig barnløshet)

Ca. 9-15 % av alle par som prøver å få barn, oppnår ikke graviditet når de selv ønsker det. Det kan være en rekke ulike årsaker til barnløshet, årsaken kan tilskrives kvinnen i 40 % av tilfellene, 20 % hos mannen, 30 % hos begge. I 10 % finner man ikke noen sikker forklaring på problemet.

I Norge skjer utredning av ufrivillig barnløshet hos kvinne som er gift, samboer i ekteskapslignende forhold eller enslig.

I dag kan det tilbys effektiv behandling for infertilitet. En forutsetning for dette er at det stilles presis diagnose, noe denne utredningen har som mål. Etter utredning og kartlegging av bakenforliggende årsaker, kan man viderehenvises for behandling. I de fleste tilfellene foregår behandling for infertilitet ved universitetssykehusene. For de som bor i distriktet til Sykehuset Innlandet, er det Oslo Universitetssykehus som foretar behandlingen, som for eksempel IVF-behandling (In vitro fertilisering = prøverørs-befruktning).

### Kvinnen

For kvinnen er det to forhold som vil utredes:

Det er hormonene som styrer menstruasjonssyklus og dermed eggmodning i eggstokkene. Dette analyseres ved blodprøver. Rekvisisjon til blodprøvene fås ved timen på gynekologisk poliklinikk eller tilsendt per post etter ringetime. Det er veldig viktig at blodprøvene tas til rett tid i menstruasjonssyklus, du vil derfor også få utdelt en tidsplan for når blodprøvene skal tas. Blodprøvene tas på sykehuslaboratoriet, man kan møte opp mellom kl. 08 og 15 mandag til fredag uten nærmere avtale. Dersom du har lang reisevei til sykehuset, kan blodprøvene også tas hos fastlegen, ring i så fall fastlegekontoret for å gjøre nærmere avtale.

|                           |                                       |
|---------------------------|---------------------------------------|
| Laboratoriet Lillehammer: | 3. etg. Hovedinngang                  |
| Gjøvik:                   | 3. etg. Inngang 4                     |
| Elverum:                  | 1. etg. Inngang fra sentralhall       |
| Hamar:                    | 1. etg., til høyre for hovedinngangen |
| Tynset:                   | 1. etg                                |

Videre gjøres en gynekologisk undersøkelse med vaginal ultralyd av eggstokker og livmor, det tas i denne forbindelse rutinemessige bakterieprøver.

Det kan også være aktuelt med ultralyd veiledet undersøkelse av egglederfunksjonen med hjelp av kontrastmiddel. Dette gjøres på noen av de gynekologiske poliklinikkene og krever ikke narkose eller annen bedøvelse.

Enkelte ganger gjøres en diagnostisk kikkeshullsundersøkelse (laparoskopi), som skjer i narkose på dagkirurgisk avdeling på lokalsykehuset. Under denne undersøkelsen føres et kamera inn i bukhulen via navlen. Livmor, eggstokker og eggledere kan dermed undersøkes.

## Mannen

Mannen må levere sædprøve.

Prøven skal leveres og analyseres ved Sykehuset Innlandet Hamar. Tidspunkt for avlegging av prøven avtales direkte med laboratoriet på Hamar. Man bør ikke ha hatt sædavgang siste to dager før avlegging av prøve. Man må selv ta kontakt med laboratoriet for timeavtale. Rekvisisjon og nærmere informasjon om sædprøven inkludert telefonnummer til laboratoriet, deles ut ved konsultasjonen på gynekologisk poliklinikk.

## Informasjon og videre forløp

Se:

- <https://helsenorge.no/sex-og-samliv/barnloshet-infertilitet>
- [Reproduksjonsmedisinsk avdeling - Oslo universitetssykehus \(oslo-universitetssykehus.no\)](https://reproduksjonsmedisinsk.avdeling.oslo-universitetssykehus.no)
- Før henvisning kan sendes må egenerklæring for paret/enslig fylles ut og leveres sammen med politiattest til gynekologisk poliklinikk
- Etter endringer i Bioteknologiloven, er det nå innført en plikt til å fremlegge politiattest (barneomsorgsattest) for par og enslige som skal motta behandling med assistert befruktning. Attesten skal ikke være eldre enn 6 måneder på tidspunktet for henvisning til fertilitetsklinikken. Du informeres av din gynekologiske poliklinikk når det er tid for å skaffe politiattest.
- For å søke om politiattest, gå inn på politiets nettside;  
<https://www.politiet.no/tjenester/politiattest/politiattest-sok-pa-nett/>
  - Velg «Søk politiattest eller sjekk status»
  - Logg inn med bankID eller foretrukket metode
  - I fanen «Kategori», velg «Adopsjon og assistert befruktning»
  - I fanen «Formål», velg «Assistert befruktning - søknad til norske myndigheter»
  - Trykk «send»
  - Du mottar politiattesten digitalt.
- Etter at du/dere er henvist videre til fertilitetsbehandling vil dere motta ulike dokumenter fra infertilitetsklinikken. Dere er selv ansvarlig for videre oppfølging, utfylling og korrespondanse med infertilitetsklinikken.